

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

16 січня 2020 р.

Київ

№ 33-р

Про визнання підтримки суб'єкта господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону,

За результатами розгляду повідомлень про нову державну допомогу, надісланого листами Управління екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Надавач) за реєстраційними номерами в базі даних 21752 (вх. від 06.05.2019 № 311-ПДД), 21670 (вх. від 27.05.2019 № 363-ПДД) та 22237 (вх. від 28.05.2019 № 369-ПДД) (далі – Повідомлення) та листа з додатковою інформацією до Повідомлення від 27.06.2019 № 077-3219 (вх. № 5-01/7573 від 20.06.2019), розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 22.07.2019 № 01/234-р розпочато розгляд справи про державну допомогу № 500-26.15/73-19-ДД для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції.

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши матеріали справи про державну допомогу № 500-26.15/73-19-ДД та подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги про попередні висновки розгляду справи від 24.12.2019 № 500-26.15/72-19- 582-спр,

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

- (1) Надавач листами за реєстраційними номерами в базі даних 21752 (вх. від 06.05.2019 № 311-ПДД), 21670 (вх. від 27.05.2019 № 363-ПДД) та 22237 (вх. від 28.05.2019 № 369-ПДД) відповідно до пункту 2 розділу 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подано Повідомлення.
- (2) Листом від 27.06.2019 № 077-3219 (вх. № 5-01/7573 від 20.06.2019) (далі – Лист 1) Надавач надав додаткову інформацію до Повідомлення.
- (3) Антимонопольним комітетом України (далі – Комітет) листом від 22.07.2019 № 500-29/01-9359 було надіслано розпорядження державного уповноваженого Комітету від 22.07.2019 № 01/234-р про початок розгляду справи № 500-26.15/73-19-ДД про державну допомогу для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції.

- (4) Комітетом листом від 22.08.2019 № 500-29/01-10681 було надіслано запит на надання додаткової інформації.
- (5) Листом від 26.09.2019 № 077-5092 (вх. № 5-01/11997 від 17.10.2019) Надавач надав додаткову інформацію (далі – Лист 2).
- (6) Листом від 06.12.2019 № 077-6038 (вх. № 5-01/15049 від 17.12.2019) Надавач відкликав Повідомлення в частині здійснення функцій замовника (далі – Лист 3).
- (7) Листом від 16.12.2019 № 077-6164 (вх. № 5-01/1530 від 16.12.2019) Надавач надав додаткову інформацію (далі – Лист 4).
- (8) Листом від 02.01.2020 № 077-2 (вх. № 5-01/175 від 08.01.2020) Надавач повідомив про відсутність зауважень та заперечень до подання про попередні висновки від 24.12.2019 № 500-26.15/73-19- 582-спр у справі № 500-26.15/72-19-ДД.
- (9) Листом від 16.12.2019 № 077-6164 (вх. № 5-01/246 від 09.01.2020) Надавач надав додаткову інформацію (далі – Лист 5).
- (10) Листом від 15.01.2020 № 077-159 (вх. № 5-01/436 від 15.01.2020) Надавач надав додаткову інформацію (далі – Лист 6).

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА

2.1. Надавач державної допомоги

- (11) Управління екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Надавач) (04080, м. Київ, вул. Турівська, 28, ідентифікаційний код юридичної особи 41819431).

2.2. Отримувач державної допомоги

- (12) Комунальне підприємство виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) по охороні, утриманню та експлуатації земель водного фонду м. Києва «Плесо» (далі – КП «Плесо», Підприємство) (04119, м. Київ, вул. Сім'ї Хохлових, буд. 15, корпус А, ідентифікаційний код юридичної особи 23505151).

2.3. Мета (ціль) державної допомоги

- (13) Розв'язання соціальних та економічних проблем загальнонаціонального характеру.

2.4. Очікуваний результат

- (14) У ході виконання Програми очікується:

- розчистка озер, річок, стумків, приведення їх до санітарних та екологічних норм;
- збільшення кількості зон відпочинку;
- підвищення якості обслуговування пляжів та зон відпочинку;
- продовження реконструкції, капітального ремонту об'єктів благоустрою водного господарства;
- поліпшення матеріально-технічного стану підприємств для догляду за пляжами, водними зонами та зонами відпочинку;
- вирішення проблеми забруднення, засмічення і виснаження внутрішніх водойм м. Києва;

- попередження нещасних випадків на водних об'єктах.

2.5. Форма державної допомоги

- (15) Субсидія.
- (16) За рахунок коштів бюджету м. Києва.

2.6. Підстава для надання державної допомоги

- (17) Рішення Київської міської ради від 18.12.2018 № 469/6520 «Про затвердження Комплексної міської цільової програми екологічного благополуччя міста Києва на 2019-2021 роки».
- (18) Проект рішення «Про внесення змін до рішення Київської міської ради від 18.12.2018 року № 469/6520 «Про затвердження Комплексної міської цільової програми екологічного благополуччя міста Києва на 2019-2021 роки» (далі – Програма).

2.7. Обсяг державної допомоги

- (19) 2 623 209 000 грн, з них по роках:
  - 2020 рік – 732 933 000 грн;
  - 2021 рік – 858 167 000 грн;
  - 2022 рік – 1 032 109 000 грн.

2.8. Тривалість державної допомоги

- (20) З 01.01.2020 по 31.12.2022.

3. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

- (21) Відповідно до Повідомлення метою Програми є забезпечення умов сталого економічного та соціального розвитку міста Києва шляхом реалізації пріоритетних заходів щодо охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності населення, столичних стандартів благоустрою, контролю за їх дотриманням, сприяння вирішенню низки завдань, що покращать санітарний та екологічний стан міста, забезпечать розвиток і трансформацію міського середовища до європейських стандартів благоустрою.
- (22) Завдяки фінансуванню з міського бюджету будуть виконані роботи на територіях водних об'єктів, пляжів, що надасть Києву привабливий та естетичний вигляд. Кияни та гості та кияни зможуть безкоштовно відпочивати на відремонтованих об'єктах благоустрою, які будуть відповідати санітарним нормам.
- (23) КП «Плесо» є єдиним спеціалізованим водогосподарським підприємством, на яке покладено обов'язок з охорони, утримання та експлуатації земель водного фонду м. Києва.
- (24) Відповідно до Листа 6 На балансі КП «Плесо» перебуває 431 водойми різного типу, охоплюючи територію водного дзеркала у 2347 гектарів (без акваторії р. Дніпра), з них 129 озер, 102 ставки, 43 невеликі штучні водойми, 32 джерела, 9 річок, 27 каналів, 28 струмків, 2 протоки, 24 затоки.

- (25) Київською міською радою створено єдине підприємство – КП «Плесо», діяльність якого на землях водного фонду спрямована на організацію належного та безкоштовного рекреаційного відпочинку мешканців і гостей міста Києва.
- (26) КП «Плесо» є спеціалізованим водогосподарським підприємством на яке Київською міською радою (Київської міської державної адміністрації) покладено обов'язок з охорони, утримання та експлуатації земель водного фонду м. Києва.
- (27) КП «Плесо» перебуває у комунальній власності територіальної громади міста Києва, опікується об'єктами зовнішнього благоустрою земель водного фонду та виконує стратегічні природоохоронні й екологічні функції в місті Києві, кінцевою ціллю бюджетного фінансування є не комерційний, а природоохоронний та соціально-економічний ефект.
- (28) Відповідно до Листа 1 **конкуренти у м. Києві відсутні**, так як охорона, утримання та експлуатація земель водного фонду м. Києва здійснюється відповідно до Розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) тільки КП «Плесо».
- (29) Обслуговування відпочиваючих мешканців м. Києва на зонах відпочинку КП «Плесо» здійснюється безкоштовно.
- (30) Відповідно до Листа 2 послуги фахівців Спеціалізованої (аварійно-рятувальної) водолазної служби (САРВС) КП «Плесо» надаються киянам і гостям на безоплатній основі, а саме:
- профілактичні огляди дна водних об'єктів у межах акваторій пляжів і зон масового відпочинку людей на водних об'єктах з метою виявлення та вилучення травмонебезпечних предметів;
  - пошуково-рятувальні водолазні роботи;
  - планові огляди та обстеження гідротехнічних споруд для контролю за їх технічним станом для безаварійної експлуатації;
  - аварійно-рятувальне обслуговування спортивних масових заходів на воді;
  - підводні огляди та обстеження;
  - підводно-технічні, суднові та пошукові водолазні роботи.
- (31) Відповідно до інформації Надавача КП «Плесо» здійснює виконання робіт і послуг, визначених Статутом підприємства, до яких входять такі роботи:
- охорона і утримання та експлуатація земель водного фонду м. Києва. Відповідно до статутних завдань підприємство повинне утримувати понад 1100 га земель водного фонду;
  - утримання та підтримання в належному санітарно-технічному стані 51 лінійно-гідротехнічної споруди, 73 водних об'єктів (озера, ставки, річки, канали), які знаходяться на балансі підприємства;
  - утримання 25 спеціально відведених зон відпочинку біля води, в тому числі 11 централізованих міських пляжів, які під час літнього оздоровчого сезону є візитною карткою м. Києва для киян і гостей міста;
  - забезпечення надійної роботи 5 очисних споруд зливових вод, 5 насосних станцій;
  - утримання спеціалізованої аварійно-рятувальної водолазної служби (3 рятувально-водолазні станції, 6 рятувальних станцій, 21 сезонний рятувальний пост) для організації безпеки відпочинку населення та гостей м. Києва біля води та на воді.
  - ліквідації негативних природних факторів впливу на навколишнє природне середовище;
  - охорона та відтворення біологічного та ландшафтного різноманіття;

- поведження з відходами та організація їх своєчасного вивезення;
  - діяльність з аварійно-рятувального обслуговування на водних об'єктах та фіксація місця знаходження плавзасобів розміщених їх власниками на водних об'єктах м. Києва.
  - організації благоустрою та ремонту зон відпочинків розміщених на землях водного фонду м. Києва;
  - санітарне утримання територій зон відпочинку.
- (32) Основними завданнями при здійсненні природоохоронних заходів у м. Києві є:
- підвищення рівня суспільної екологічної свідомості;
  - поліпшення стану водних об'єктів, ліквідації негативних факторів впливу на навколишнє природне середовище;
  - охорона та відтворення біологічного та ландшафтного різноманіття.
- (33) Статутом КП «Плесо» визначено обов'язок підприємства здійснювати поліпшення стану водних ресурсів, поліпшення стану біологічного та ландшафтного різноманіття міста Києва.
- (34) Перелік безоплатних послуг, які надаються КП «Плесо» при організації рекреаційної діяльності в м. Києві:
- організація роботи зон відпочинку та пляжів;
  - виконання профілактичних оглядів дна водних об'єктів в межах акваторій пляжів і зон масового відпочинку людей на водних об'єктах з метою виявлення та вилучення травмонебезпечних предметів;
  - проведення пошуково-рятувальних водолазних робіт (водолазні групи);
  - виконання планових оглядів та обстежень гідротехнічних споруд для контролю за їх технічним станом для безаварійної експлуатації.
  - аварійно-рятувальне обслуговування спортивних масових заходів на воді;
  - підводні огляди та обстеження;
  - підводно-технічні, судові та пошукові водолазні роботи.
  - лабораторні обстеження водних об'єктів.
- (35) Відповідно до Листа 2 обсяг діяльності, що здійснюється на платній основі в відсотковому відношенні до загального обсягу діяльності, складає у 2019 році 2,7 %.
- (36) Джерелами доходів підприємства є надходження від правочинів з надання послуг санітарного утримання територій, що не належать до комунальної власності та не знаходяться на балансі КП плесо, аварійно-рятувального обслуговування, фіксації в місті знаходження плавзасобів, проведення в літній сезон фестивалів тощо.
- (37) **Ведення окремого бухгалтерського обліку в КП «Плесо» здійснюється за кожним видом діяльності окремо, що надає можливість забезпечувати належний розподіл доходів та витрат на надання послуг.**
Доходи та витрати, на які спрямовується державна підтримка обліковуються окремо від інших послуг.
- (38) Відповідно до інформації Надавача Головним розпорядником бюджетних коштів фінансування здійснюється щомісячно на підставі заявок на фінансування, які надходять від комунального підприємства. До заявок надаються первинні документи: договори, акти, розрахункові відомості. За результатами складається та подається звіт про результати виконання паспорту бюджетної програми. Фактично виконані роботи переवरяються за фактичними обсягами робіт.

- (39) Щоквартально та за результатами року Підприємство складає і подає звіти про надходження та використання коштів по загальному та спеціальному фонду до Департаменту комунальної власності м. Києва, Управління екології та природних ресурсів Київської міської державної адміністрації.
- (40) Управління як головний розпорядник та орган управління затверджує штатний розпис, укладає контракт з директором підприємства, щопівроку проводить підсумкове засідання щодо розгляду діяльності підприємства, на якому розглядаються фінансові результати діяльності підприємства та оцінюється робота керівника.
- (41) Крім того, в управлінні екології створена комісія, що перевіряє обсяги виконання робіт, з безпосереднім виїздом на об'єкт та відповідно цільове призначення, яке визначено в міській цільовій програмі, в Програмі економічного та соціального розвитку м. Києва. Також погоджуються титули будови на кожен об'єкт.
- (42) Відповідно до Листа 2 Надавачем здійснюється неухильний контроль за раціональним використанням державних коштів при проведенні закупівель товарів, робіт та послуг.
- (43) Відповідно до Листа 2 з коштів, передбачених на фінансування об'єктів будівництва, КП «Плесо» самостійно утримує суму в розмірі до 2,5 % виконаних будівельно – монтажних робіт як плату на утримання служби замовника, в тому числі витрати на технічний нагляд.
- (44) Листом 3 Надавач **відкликав Повідомлення в частині здійснення функцій замовника** у зв'язку з тим, що в 2020-2022 роках кошти у сумі 37 000 000 грн, що заплановані на оплату зазначених функцій, буде використано через систему Прозорро.
- (45) Відповідно до Листа 4 фінансування КП «Плесо» (без врахування служби замовника) у розмірі 2 623 209 000 грн буде спрямовуватися для покриття витрат, таких як:

Заходи, які виконуються КП «Плесо» самостійно	Заплановано грн на 2020 р.	Заплановано грн на 2021 р.	Заплановано грн на 2022 р.
Заробітна плата працівників підприємства (з нарахуваннями), які обслуговують території зон відпочинку (робітники, рятувальники, медичні працівники)	119 440 000	123 871 910	153 000 000
Санітарне утримання територій зон відпочинку (всі поточні видатки, які задіяні під час утримання територій, – підсипка піском пляжів тощо)	25 820 000	40 674 870	80 900 000
Закупівля паливно-мастильних матеріалів та інших необхідних для діяльності підприємства матеріалів (бензин, газ, дизельне паливо, мастила,	15 226 250	18 637 900	94 000 000

тощо для рятувальних човнів, автомобілів підприємства, що задіяні на під час утримання територій)			
Здійснення заходів з рятування людей на водах (придбання рятувальних матеріалів, навчання та сертифікація рятувальників, оренда техніки – водні мотоцикли, балони для дайвінгу тощо)	15 000 000	38 000 000	67 000 000
Придбання обладнання, предметів довгострокового користування, спецтехніки, обладнання для лайфгардів	15 000 000	90 000 000	150 000 000

Відповідно до Листа 5 КП «Плесо» буде здійснювати закупівлю товарів, матеріалів, обладнання, предметів довгострокового користування, спецтехніки, обладнання для лайфгардів для потреб, на які здійснюється державна допомога, за допомогою системи публічних закупівель через систему «Прозорро».

Заходи, що виконуються підрядними організаціями, які обираються за допомогою системи публічних закупівель через систему Прозорро	Заплановано грн на 2020 р.	Заплановано грн на 2021 р.	Заплановано грн на 2022 р.
Проведення капітального будівництва (берегоукріплюючі споруди, артезіанські свердловини, зливостоківі каналізації тощо) реконструкції, капітального ремонту (громадські вбиральні, гідротехнічні споруди тощо) об'єктів житлово-комунального господарства (об'єктів благоустрою, що обліковуються на балансі Підприємства)	522 446 750	486 982 320	390 000 000
Природоохоронні заходи (обстеження та розчистка озер та річок, паспортизація)	20 000 000	60 000 000	97 209 000

(46) Відповідно до Листа 6 на балансі КП «Плесо» знаходиться 431 водойми різного типу, охоплюючи територію водного дзеркала у 2347 гектарів (без акваторії р. Дніпра), з них 129 озер, 102 ставки, 43 невеликі штучні водойми, 32 джерела, 9 річок, 27 каналів, 28 струмків, 2 протоки, 24 затоки.

На зазначених водоймах знаходиться 17 зон відпочинку, 16 пляжів. Для постійного обслуговування цих територій укомплектований штат працівників (робітники, рятувальники, медичні працівники), яким виплачується заробітна плата, які відповідно до статутних зобов'язань займаються поточним прибиранням, обслуговування балансових територій (пляжів, зон відпочинку, земель водного фонду) та ін.

(47) **Техніка, обладнання, матеріали, які будуть закуплені за рахунок ресурсів місцевого бюджету будуть залучатися виключно на виконання завдань Програми, розробленої з метою забезпечення екологічної безпеки, запобігання і ліквідації негативного впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище, збереження природних ресурсів та благоустрою території Київської територіальної громади, виключно для заходів, що надаються на безкоштовній основі для населення міста Києва та не будуть використовуватись для виконання комерційної діяльності.**

(48) Відповідно до Листа 1 заходи з організації роботи в м. Києві муніципальних пляжів та зон відпочинку, рятування і охорони людей на водних об'єктах міста Києва, обстеження підводної акваторії пляжів та зон відпочинку, надання своєчасної допомоги потерпілим, проведення пошукових робіт, інших рятувально-водолазних робіт **надаються мешканцям м. Києва та гостям міста на безоплатній основі.**

(49) Відповідно до Листа 2 **державна допомога буде спрямовуватися в повному обсязі на фінансування діяльності, яка здійснюватиметься на безоплатній основі, всі кошти, які надійдуть за рахунок ресурсів місцевого бюджету будуть спрямовані на виконання завдань Програми й жодним чином не будуть використовуватись в комерційній діяльності.**

(50) Відповідно до Листа 6 в разі якщо після проведення закупівлі через систему «Прозоро» буде економія бюджетних коштів, кошти будуть повернуті до бюджету.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

4.1. Ознаки державної допомоги

(51) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

(52) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:

- а) підтримка надається суб'єкту господарювання;
- б) державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
- в) підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
- г) підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

- (53) Згідно з частиною першою статті 3 Закону дія цього Закону поширюється на будь-яку підтримку суб'єктів господарювання надавачами державної допомоги за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів для виробництва товарів або провадження окремих видів господарської діяльності.
- (54) Відповідно до частини другої статті 1 Закону терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».
- (55) Відповідно до статті 3 Водного кодексу України (далі – Кодекс) до водного фонду України належать, зокрема, поверхневі води:
- природні водойми (озера);
  - водотоки (річки, струмки);
  - штучні водойми (водосховища, ставки) і канали;
  - інші водні об'єкти.
- (56) Згідно зі статтею 4 Кодексу до земель водного фонду належать землі, зайняті:
- морями, річками, озерами, водосховищами, іншими водними об'єктами, болотами, а також островами, не зайнятими лісами;
  - прибережними захисними смугами вздовж морів, річок та навколо водойм, крім земель, зайнятих лісами;
  - гідротехнічними, іншими водогосподарськими спорудами та каналами, а також землі, виділені під смуги відведення для них;
  - береговими смугами водних шляхів.
- (57) Відповідно до статті 6 Кодексу води (водні об'єкти) є виключно власністю Українського народу і надаються тільки у користування.
- (58) Статтею 81 Кодексу передбачено, що до компетенції обласних, Київської та Севастопольської міських рад у галузі регулювання водних відносин на їх території належить, зокрема:
- забезпечення реалізації державної політики у галузі використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів;
  - погодження державних цільових, міждержавних програм використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів, участь у їх виконанні;
  - розроблення, затвердження та виконання регіональних програм використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів.
- (59) Статтею 12 Кодексу встановлено, що:
- Державні, цільові, міждержавні та регіональні програми використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів розробляються з метою здійснення цілеспрямованої і ефективної діяльності щодо задоволення потреб населення і галузей економіки у воді, збереження, раціонального використання і охорони вод, запобігання їх шкідливій дії.
  - Державні, цільові, міждержавні та регіональні програми використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів розробляються на основі даних державного обліку вод, водного кадастру, схем використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів та з урахуванням планів управління річковими басейнами.
  - Розробка та реалізація цих програм здійснюється за рахунок Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим та **місцевих бюджетів**, коштів підприємств, установ та організацій, позабюджетних фондів, добровільних внесків організацій і громадян, інших коштів.

(60) Відповідно до статті 85 Кодексу порядок надання земель водного фонду в користування та припинення права користування ними встановлюється земельним законодавством.

У постійне користування землі водного фонду надаються водогосподарським спеціалізованим організаціям, іншим підприємствам, установам і організаціям, в яких створено спеціалізовані служби по догляду за водними об'єктами, прибережними захисними смугами, смугами відведення, береговими смугами водних шляхів, гідротехнічними спорудами та підтриманню їх у належному стані.

Користування цими ділянками у зазначених цілях здійснюється з урахуванням вимог щодо охорони річок і водойм від забруднення, засмічення та замулення, а також з додержанням правил архітектури планування приміських зон та санітарних вимог у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

У користування на умовах оренди земельні ділянки прибережних захисних смуг, смуг відведення та берегових смуг водних шляхів можуть надаватися підприємствам, установам, організаціям, об'єднанням громадян, релігійним організаціям, громадянам України, іноземцям та особам без громадянства, іноземним юридичним особам для сінокосіння, рибогосподарських потреб, культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних і туристичних цілей, а також для проведення науково-дослідних робіт.

(61) Відповідно до статті 86 Кодексу на землях водного фонду можуть проводитися роботи, пов'язані з будівництвом гідротехнічних, лінійних та гідрометричних споруд, поглибленням дна для судноплавства, видобуванням корисних копалин (крім піску, гальки і гравію в руслах малих та гірських річок), розчисткою русел річок, каналів і дна водойм, прокладанням кабелів, трубопроводів, інших комунікацій, а також бурові та геологорозвідувальні роботи.

Місця і порядок проведення зазначених робіт визначаються відповідно до проектів, що погоджуються з обласними, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями, органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства (крім робіт на землях, зайнятих морями), та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр.

(62) Статтею 95 Кодексу передбачено, що усі води (водні об'єкти) підлягають охороні від забруднення, засмічення, вичерпання та інших дій, які можуть погіршити умови водопостачання, завдавати шкоди здоров'ю людей, спричинити зменшення рибних запасів та інших об'єктів водного промислу, погіршення умов існування диких тварин, зниження родючості земель та інші несприятливі явища внаслідок зміни фізичних і хімічних властивостей вод, зниження їх здатності до природного очищення, порушення гідрологічного і гідрогеологічного режиму вод.

(63) Відповідно до статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, зокрема, належить здійснення самоврядного контролю за станом благоустрою та утримання територій населених пунктів, інженерних споруд та об'єктів, підприємств, установ та організацій, майданчиків для паркування транспортних засобів (у тому числі щодо оплати послуг з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів), озелененням таких територій, **охороною зелених насаджень, водних об'єктів** тощо.

- (64) Відповідно до пункту 40 статті 2 Кодексу цивільного захисту України спеціалізована аварійно-рятувальна служба – професійна аварійно-рятувальна служба, яка має підготовлених рятувальників та відповідні засоби цивільного захисту і призначена для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з особливим ризиком для життя та здоров'я, зокрема для гасіння газових фонтанів, проведення водолазних та гірничорятувальних робіт.
- (65) Згідно зі статтею 23 Кодексу цивільного захисту України аварійно-рятувальні служби поділяються на:
- державні, регіональні, комунальні, об'єктові та громадських організацій;
  - спеціалізовані та неспеціалізовані;
  - професійні та непрофесійні.
- Комунальні аварійно-рятувальні служби утворюються органами місцевого самоврядування у місті, районі міста, селищі, селі.
- (66) Частиною п'ятнадцятою статті 23 Кодексу цивільного захисту України встановлено, що матеріально-технічне та фінансове забезпечення діяльності аварійно-рятувальних служб здійснюється за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів, підприємств, установ, організацій, що створюють аварійно-рятувальні служби, коштів від надання додаткових платних послуг, а також добровільних пожертвувань юридичних і фізичних осіб, інших не заборонених законодавством джерел.

4.2. Сфера благоустрою

- (67) Відповідно до пункту 2 статті 4 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» дія цього Закону поширюється на відносини, що виникають у сфері благоустрою населених пунктів, і спрямовується на створення сприятливого для життєдіяльності людини довкілля, збереження і охорону навколишнього природного середовища, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.
- (68) Згідно з підпунктом 7 пункту «а» частини першої статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування України» до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить, зокрема, організація благоустрою та здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів.
- (69) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:
- затвердження місцевих програм та заходів із благоустрою населених пунктів;
  - затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
  - створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб).
- (70) Відповідно до частини другої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:
- забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів із благоустрою населених пунктів;
  - організація місць відпочинку для населення.

(71) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до об'єктів благоустрою населених пунктів, зокрема, належать: **території загального користування**: парки (гідропарки, лугопарки, лісопарки, парки культури та відпочинку, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, спортивні, дитячі, історичні, національні, меморіальні та інші), рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики; пам'ятки культурної та історичної спадщини; майдани, площі, бульвари, проспекти; вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки; **пляжі**; кладовища; інші території загального користування; прибудинкові території.

(72) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що:

- органи державної влади та **органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою** державної та комунальної власності;
- підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
- орган державної влади або **орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів**. Орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.

(73) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» **фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів**.

(74) Згідно зі статтею 22 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» комплексним благоустроєм вважається проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, бульвар, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращання її естетичного вигляду.

5. ВИЗНАЧЕННЯ НАЛЕЖНОСТІ ЗАХОДУ ПІДТРИМКИ ДО ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

5.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

(75) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання - юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.

(76) Частиною першою статті 3 Господарського кодексу України визначено, що під господарською діяльністю у цьому Кодексі розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

- (77) Відповідно до вимог статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» **органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства** для утримання об'єктів благоустрою комунальної власності.
- (78) Київською міською радою створено єдине підприємство – КП «Плесо», діяльність якого на землях водного фонду направлена на організацію належного та безкоштовного рекреаційного відпочинку мешканців та гостей міста Києва.
- (79) КП «Плесо» є спеціалізованим водогосподарським підприємством, на яке Управлінням екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) покладено обов'язок по охороні утриманню та експлуатації земель водного фонду м. Києва.
- (80) Отже, за наведених умов КП «Плесо» є **суб'єктом господарювання** у розумінні Закону.

5.2. Надання підтримки за рахунок ресурсів держави

- (81) Відповідно до Програми у формі субсидії за рахунок коштів місцевого бюджету Управлінням екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) передбачені видатки обсягом 2 623 209 000 грн.
- (82) Розроблення Програми та фінансування обумовлено необхідністю виконання робіт на територіях водних об'єктів, пляжів, що надасть Києву привабливий та естетичний вигляд, а гості та кияни зможуть безкоштовно відпочивати на відремонтованих об'єктах благоустрою, які будуть відповідати санітарним нормам.
- (83) Відповідно до Повідомлення фінансова підтримка надається за рахунок коштів бюджету м. Києва.
- (84) Пунктом 16 частини першої статті 1 Закону встановлено, що місцеві ресурси - рухоме і нерухоме майно, кошти місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, об'єкти їх спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад, майно, що належить Автономній Республіці Крим, управління яким здійснює Рада міністрів Автономної Республіки Крим.
- (85) Отже, фінансова підтримка КП «Плесо» у формі субсидій є **ресурсами держави** у розумінні Закону.

5.3. Створення переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

- (86) Повідомлена підтримка у формі субсидій Управління екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) призначена для КП «Плесо».
- (87) КП «Плесо» перебуває у комунальній власності територіальної громади міста Києва, опікується об'єктами зовнішнього благоустрою земель водного фонду та виконує стратегічні природоохоронні та екологічні функції в місті Києві, кінцевою ціллю бюджетного фінансування є не комерційний, а природоохоронний та соціально-економічний ефект.

- (88) Державна підтримка спрямовується на заробітну плату працівників підприємства з нарахуваннями, санітарне утримання територій зон відпочинку, підсипку піском пляжів, благоустрій, закупівлю паливно-мастильних матеріалів, та інших необхідних для діяльності підприємства матеріалів, здійснення заходів з рятування людей на водах, впровадження лайфсейвінг програм, проведення капітального будівництва, реконструкції, капітального ремонту об'єктів житлово-комунального господарства, придбання обладнання, предметів довгострокового користування, спецтехніки, обладнання для лайфгардів, природоохоронні заходи.
- (89) Фінансова підтримка дає **отримувачу перевагу**, звільнивши його від витрат, яких в іншому випадку йому довелося б зазнати під час поточної господарської діяльності, тобто без втручання держави. У контексті ринкових умов ресурси, надані КП «Плесо», є безповоротною фінансовою допомогою.

5.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

- (90) Відповідно до статті 1 Закону однією з ознак державної допомоги є спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції допомогою, яка надається суб'єктові господарювання.
- (91) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринком, у свою чергу, є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (92) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (93) Отже, для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (94) Послуги КП «Плесо» з організації роботи в м. Києві муніципальних пляжів і зон відпочинку, рятування та охорони людей на водних об'єктах міста Києва, обстеження підводної акваторії пляжів і зон відпочинку, надання своєчасної допомоги потерпілим, проведення пошукових робіт, інших рятувально-водолазних робіт є **безкоштовними для населення**, враховуючи, що зазначена підтримка не буде використовуватися під час надання платних послуг, **не реалізується на ринку**, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», **не бере участі в господарському обороті та не загрожуватиме спотворенням економічної конкуренції**.

5.5. Віднесення повідомленої фінансової підтримки до державної допомоги

(95) Враховуючи вищенаведене, фінансування, яке буде надавати Управління екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) КП «Плесо» відповідно до Програми у формі субсидій обсягом 2 623 209 000 грн, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

6. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

(96) Державна підтримка спрямовується на заробітну плату працівників підприємства з нарахуваннями, санітарне утримання територій зон відпочинку, підсіпку піском пляжів, благоустрій, закупівлю паливно-мастильних матеріалів, та інших необхідних для діяльності підприємства матеріалів, здійснення заходів з рятування людей на водах, впровадження лайфсейвінг програм, проведення капітального будівництва, реконструкції, капітального ремонту об'єктів житлово-комунального господарства, придбання обладнання, предметів довгострокового користування, спецтехніки, обладнання для лайфгардів і природоохоронні заходи.

(97) Відповідно до Листа 1 заходи з організації роботи в м. Києві муніципальних пляжів і зон відпочинку, рятування та охорони людей на водних об'єктах міста Києва, обстеження підводної акваторії пляжів і зон відпочинку, надання своєчасної допомоги потерпілим, проведення пошукових робіт, інших рятувально-водолазних робіт **надаються мешканцям м. Києва та гостям міста на безоплатній основі.**

(98) **Техніка, обладнання які будуть закуплені за рахунок ресурсів місцевого бюджету залучатимуться виключно на виконання завдань Програми, розробленої з метою забезпечення екологічної безпеки, запобігання і ліквідації негативного впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище, збереження природних ресурсів та благоустрою території Київської територіальної громади та не будуть використовуватись для виконання комерційної діяльності.**

(99) Відповідно до Листа 2 **державна допомога буде спрямовуватися в повному обсязі на фінансування діяльності, яка здійснюватиметься на безоплатній основі, всі кошти, які надійдуть за рахунок ресурсів місцевого бюджету будуть спрямовані на виконання завдань Програми й жодним чином не будуть використовуватись у комерційній діяльності.**

(100) Відповідно до Листа 5 КП «Плесо» **буде здійснювати закупівлю товарів, матеріалів, обладнання, предметів довгострокового користування, спецтехніки, обладнання для лайфгардів для потреб, на які здійснюється державна допомога, за допомогою системи публічних закупівель через систему Прозорро.**

(101) КП «Плесо» **буде здійснювати закупівлю робіт і послуг для проведення капітального будівництва, реконструкції, капітального ремонту об'єктів житлово-комунального господарства, за допомогою системи публічних закупівель через систему «Прозорро».**

(102) Об'єкти, які потребують реконструкції, капітального ремонту, благоустрою в обов'язковому порядку входять до комунальної власності міста та перебувають на балансі КП «Плесо», включаються до міської цільової програми, виділяються кошти з бюджету міста, які Підприємством **витрачаються через систему Прозорро.**

- (103) Перед проведенням процедури закупівлі готується дефектний акт, кошторисна документація, у визначених документах визначається перелік робіт які будуть виконуватись. Після проведення закупівлі укладаються договори, для виконання робіт, на підставі яких витрачаються кошти. Після проведення робіт кожен об'єкт потребує обслуговування відповідно до санітарних норм. Це обслуговування проводиться працівниками КП «Плесо».
- (104) **Ведення окремого бухгалтерського обліку в КП «Плесо» здійснюється за кожним видом діяльності окремо, що надає можливість забезпечувати належний розподіл доходів і витрат на надання послуг.**
Доходи та витрати на які спрямовується державна підтримка обліковуються окремо від інших послуг та оформлюються всі первинні документи окремо.
- (105) Зазначена оцінка була здійснена з урахуванням того, що на сьогодні Управлінням екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) скористалося своїм правом та створила КП «Плесо» відповідно до статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», якою передбачено право органів місцевого самоврядування утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності.
- (106) Наведені в цьому рішенні обґрунтування та висновки застосовуються виключно для цілей застосування положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».
- (107) Як наслідок, фінансування, що буде надавати Управління екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) КП «Плесо» відповідно до Програми у формі субсидій обсягом 2 623 209 000 грн, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (108) Разом із тим слід зазначити, що:
- з метою уникнення перехресного субсидювання КП «Плесо» повинно забезпечити ведення окремого бухгалтерського обліку за кожним видом діяльності таким чином, щоб забезпечувати належний розподіл доходів і витрат на надання послуг, на які спрямовується державна підтримка, в тому числі повинно встановити механізм чіткого обліку часу працівників на виконання робіт, які здійснюються на комерційній та некомерційній основі;
  - фінансування КП «Плесо» повинно спрямовуватися виключно на покриття витрат, які пов'язані з виконанням заходів, передбачених Комплексною міською цільовою програмою екологічного благополуччя міста Києва на 2019-2021 роки, затвердженою рішенням Київської міської державної адміністрації від 18.12.2018 №469/6520, та які є безкоштовними для населення міста, а саме на: заробітну плату працівників підприємства з нарахуваннями, санітарне утримання територій зон відпочинку, підсіпку піском пляжів, благоустрій, закупівлю паливно-мастильних матеріалів, та інших необхідних для діяльності підприємства матеріалів, здійснення заходів з рятування людей на водах, впровадження лайфсейвінг програм, проведення капітального будівництва, реконструкції, капітального ремонту об'єктів житлово-комунального господарства, придбання обладнання, предметів довгострокового користування, спецтехніки, обладнання для лайфгардів, природоохоронні заходи, та в жодному разі не повинно покривати витрати на здійснення комерційної діяльності;

- КП «Плесо» повинно проводити конкурсні торги через систему «Прозорро» відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» з метою закупівлі товарів, матеріалів, інвентарю, на які виділяється державна допомога;
- КП «Плесо» повинно проводити конкурсні торги через систему «Прозорро» відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» з метою закупівлі робіт, послуг для проведення капітального будівництва, реконструкції, капітального ремонту об'єктів житлово-комунального господарства;
- використання коштів підтримки КП «Плесо» на здійснення підприємницької діяльності може містити ознаки державної допомоги;
- надавач підтримки має забезпечити постійний контроль за обліком доходів, витрат та видатків за видами діяльності та за джерелами фінансування отримувача підтримки окремо в розрізі синтетичних та аналітичних рахунків.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2017 № 2-рп, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631 (із змінами, внесеними розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13.09.2018 № 18-рп, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 27.11.2018 за № 1337/32789), на підставі інформації, наданої Управлінням екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (КМДА), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка, яка надаватиметься Управлінням екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) комунальному підприємству «Плесо» відповідно до Рішення Київської міської ради від 18.12.2018 № 469/6520 «Про затвердження Комплексної міської цільової програми екологічного благополуччя міста Києва на 2019-2021 роки» та проекту рішення «Про внесення змін до рішення Київської міської ради від 18.12.2018 року № 469/6520 «Про затвердження Комплексної міської цільової програми екологічного благополуччя міста Києва на 2019 - 2021 роки» у формі субсидій на заробітну плату працівників підприємства з нарахуваннями, санітарне утримання територій зон відпочинку, підсіпку піском пляжів, благоустрій, закупівлю паливно-мастильних матеріалів, та інших необхідних для діяльності підприємства матеріалів, здійснення заходів з рятування людей на водах, впровадження лайфсейвінг програм, проведення капітального будівництва, реконструкції, капітального ремонту об'єктів житлово-комунального господарства, придбання обладнання, предметів довгострокового користування, спецтехніки, обладнання для лайфгардів, природоохоронні заходи, обсягом 2 623 209 000 гривень, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.